

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет систем управління літальних апаратів
Кафедра систем управління літальних апаратів

Лабораторна робота №3
з дисципліни «Алгоритмізація та програмування»
на тему «"Реалізація алгоритмів з розгалуженням мовою C ++"»

XAI.301.175.318.13 ЛР

Виконав _____ студент гр. № 319а
_____ Михайло ТЮТЮННИК
(підпис, дата) (П.І.Б.)

Перевірив к.т.н., доцент
(вчена ступінь, вчене звання)
_____ Олена ГАВРИЛЕНКО
(підпис, дата) (П.І.Б.)

МЕТА РОБОТИ

Вивчити теоретичний матеріал щодо синтаксису у мові C++ і подання у вигляді UML діаграм активності алгоритмів з розгалуженням та реалізувати алгоритми з використанням інструкцій умовного переходу і вибору мовою C++ в середовищі Visual Studio. Також опанувати та відпрацювати навички структурування програми з функціями.

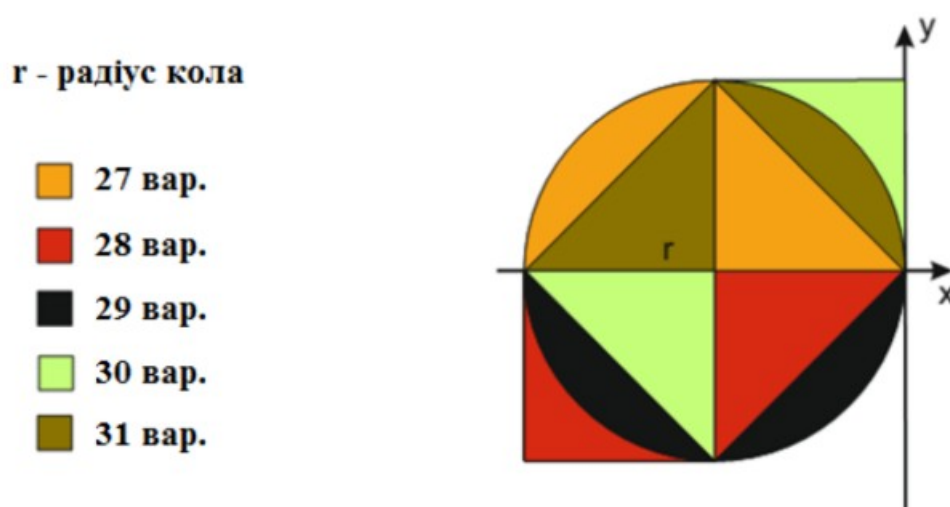
ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. If19. Вирішити завдання на алгоритми з розгалуженням.

If19. Дано чотири цілих числа, одне з яких відмінно від трьох інших, рівних між собою. Визначити порядковий номер числа, відмінного від інших.

Завдання 2. Дано координати точки на площині (x, y). Визначити, чи потрапляє точка в фігуру заданого кольору (або групу фігур) і вивести відповідне повідомлення. Обчислити площу і периметр плоскої фігури.

Таблиця 2– Геометричні фігури №31

Завдання 4. Для вибору користувачем одного з трьох зазначених вище завдань розробити алгоритм організації меню в командному вікні з використанням інструкції вибору.

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Завдання 1

Вирішення задачі If19.

Вхідні дані:

Ім'я змінної: a

Опис: Перше число з чотирьох введених.

Тип: Ціле число (int).

Обмеження: Будь-яке допустиме ціле число.

Ім'я змінної: b

Опис: Друге число з чотирьох введених.

Тип: Ціле число (int).

Обмеження: Будь-яке допустиме ціле число.

Ім'я змінної: c

Опис: Третє число з чотирьох введених.

Тип: Ціле число (int).

Обмеження: Будь-яке допустиме ціле число.

Ім'я змінної: d

Опис: Четверте число з чотирьох введених.

Тип: Ціле число (int).

Обмеження: Будь-яке допустиме ціле число.

Вихідні дані:

Ім'я змінної: odd number position

Опис: Позиція числа, яке відрізняється від інших трьох.

Тип: Ціле число (int).

Обмеження: Значення в межах [1; 4], якщо "особливе" число знайдено; або повідомлення "No odd number found!", якщо всі числа однакові.

Алгоритм:

Введення значень чисел:

Запитати у користувача чотири цілі числа.

Вивести повідомлення: "Enter four integers (separated by spaces):"

Зчитати значення змінних a, b, c, d.

Перевірка вводу:

Якщо ввід некоректний (не цілі числа), вивести повідомлення: "Wrong input! Must be integers."

Завершити виконання функції.

Логіка визначення "особливого" числа:

Перевірити, яке з чисел a, b, c, d відрізняється від інших.

Якщо a відрізняється, результат: "The odd number is at position: 1".

Якщо b відрізняється, результат: "The odd number is at position: 2".

Якщо c відрізняється, результат: "The odd number is at position: 3".

Якщо d відрізняється, результат: "The odd number is at position: 4".

Обробка випадку, якщо всі числа однакові:

Вивести повідомлення: "No odd number found!".

Виведення результату:

Вивести позицію "особливого" числа (або повідомлення про його відсутність).

Лістинг коду до завдання 1 (If19.) наведено в дод. А (стор. 7).

Зображення вікна виконання роботи наведено в дод. Б(стор. 9, рис. 1 , 2)

Завдання 2

Вирішення задачі Таблиця 2 – Геометричні фігури

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

- 1.Ім'я змінної: x;
- 2.Опис: Координата точки по осі X;
- 3.Тип: Дійсне число (double);
- 4.Обмеження: Немає;
- 5.Ім'я змінної: y;
- 6.Опис: Координата точки по осі Y;
- 7.Тип: Дійсне число (double);
- 8.Обмеження: Немає;

Вихідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

- 1.Ім'я змінної: isInFourthQuadrant
- 2.Опис: Логічне значення, що визначає, чи точка з координатами (x, y) лежить в четвертій координатній чверті.
- 3.Тип: Логічний тип (bool).

Алгоритм:

1. Введення значення x . Вивести запит для введення числа: "Enter the x-coordinate: ".
2. Введення значення y . Вивести запит для введення числа: "Enter the y-coordinate: ".
3. Перевірка, чи точка знаходиться в четвертій координатній чверті.
Встановити логічну змінну $\text{isInFourthQuadrant} = (x > 0 \ \&\& \ y < 0)$.
4. Якщо значення $\text{isInFourthQuadrant}$ є істинним (точка лежить у четвертій чверті), вивести повідомлення: "The point (x, y) is in the fourth quadrant."
5. Якщо значення $\text{isInFourthQuadrant}$ є хибним (точка не лежить у четвертій чверті), вивести повідомлення: "The point (x, y) is not in the fourth quadrant."

Лістинг коду до завдання 1 (Таблиця 2– Геометричні фігури) наведено в дод. А (стор. 7).

Зображення вікна виконання роботи наведено в дод. Б (стор. 9, рис. 3 , 4)

Завдання 3

Вирішення задачі Таблиця 2 – Геометричні фігури

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

1. Ім'я змінної: a
Опис: Перша сторона трикутника.
Тип: Дійсне число (double).
Обмеження: Сторона повинна бути позитивною (> 0).
2. Ім'я змінної: b
Опис: Друга сторона трикутника.
Тип: Дійсне число (double).
Обмеження: Сторона повинна бути позитивною (> 0).
3. Ім'я змінної: c
Опис: Третя сторона трикутника.
Тип: Дійсне число (double).
Обмеження: Сторона повинна бути позитивною (> 0).

Вихідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

1. Ім'я змінної: area
Опис: Площа трикутника.
Тип: Дійсне число (double).
Обмеження: Має бути більше або дорівнювати 0.
2. Ім'я змінної: perimeter
Опис: Периметр трикутника.
Тип: Дійсне число (double).
Обмеження: Має бути більше 0.

Алгоритм:

1. Введення значення сторони a. Вивести запит для введення числа: "Enter the first side (a): ".
2. Введення значення сторони b. Вивести запит для введення числа: "Enter the second side (b): ".
3. Введення значення сторони c. Вивести запит для введення числа: "Enter the third side (c): ".
4. Перевірити, чи всі сторони додатні ($a > 0$, $b > 0$, $c > 0$). Якщо ні, вивести повідомлення: "All sides must be positive!" і завершити алгоритм.
5. Перевірити, чи можливо утворити трикутник із введеними сторонами ($a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$). Якщо ні, вивести повідомлення: "A triangle with such sides cannot exist!" і завершити алгоритм.
6. Обчислити периметр трикутника: $perimeter = a + b + c$.
7. Вивести повідомлення: "Perimeter of the triangle: <значення периметра>".
8. Обчислити площу трикутника за формулою Герона:
 - Обчислити напівпериметр: $s = perimeter / 2$.
 - Обчислити площу: $area = \sqrt{s * (s - a) * (s - b) * (s - c)}$.
9. Вивести повідомлення: "Area of the triangle: <значення площі>".

Лістинг коду до завдання 1 (Таблиця 2– Геометричні фігури) наведено в дод. А (стор. 7).

Зображення вікна виконання роботи наведено в дод Б (стор. 9, рис. 5, 6)

Висновки

Отже, було вивчено синтаксис мови C++ та реалізовано алгоритми з умовними переходами. Створено програму для обробки даних і перевірки умов за допомогою бібліотеки `cmath`. Також опрацьовано створення UML-діаграм активності для відображення алгоритмів з розгалуженням. Усі завдання були реалізовані в середовищі Visual Studio, що сприяло покращенню навичок програмування та структуризації програм.

ДОДАТОК А

Лістинг коду програми

```
#include <iostream>
#include <cmath> // Для використання математичних функцій
using namespace std;

// Прототипи функцій
void task_if19(); // Завдання 1: знайти "особливе" число (If19)
void task_table2(); // Завдання 2: перевірка точки у фігурі (Table 2 - Geometric figures №31)
void task_geometry(); // Завдання 3: обчислення площі та периметру плоскої фігури

int main() {
    int menu; // Змінна для вибору завдання
    cout << "Task number (1 - If19, 2 - Table 2 - Geometric figures №31, 3 - Geometry - Area and
Perimeter): ";
    cin >> menu; // Введення номера завдання

    // Перемикання між завданнями за допомогою оператора switch
    switch (menu) {
        case 1:
            task_if19(); // Виклик функції для завдання 1
            break;
        case 2:
            task_table2(); // Виклик функції для завдання 2
            break;
        case 3:
            task_geometry(); // Виклик функції для завдання 3
            break;
        default:
            // Якщо введено неправильний номер завдання, вивести повідомлення
            cout << "Wrong task! (Only 1, 2, 3)" << endl;
    }

    system("pause"); // Затримка перед завершенням програми (корисно в Windows)
    return 0; // Завершення програми
}

// Завдання 1: знайти "особливе" число серед 4 введених (If19)
void task_if19() {
    int a, b, c, d; // Чотири числа для перевірки
    cout << "***** Task 1: If19 - Odd Number *****" << endl;
    cout << "Enter four integers (separated by spaces): ";
    cin >> a >> b >> c >> d; // Введення чотирьох чисел

    // Перевірка, чи ввід був коректним
    if (!cin) {
        cout << "Wrong input! Must be integers." << endl;
    }
    else {
        // Перевірка, яке з чисел є "особливим" (відрізняється від інших)
        if (a != b && a != c && a != d)
            cout << "The odd number is at position: 1" << endl;
        else if (b != a && b != c && b != d)
            cout << "The odd number is at position: 2" << endl;
    }
}
```

```

else if (c != a && c != b && c != d)
    cout << "The odd number is at position: 3" << endl;
else if (d != a && d != b && d != c)
    cout << "The odd number is at position: 4" << endl;
else
    // Якщо всі числа однакові, "особливого" числа немає
    cout << "No odd number found!" << endl;
}
}

// Завдання 2: перевірка належності точки до певної області (Table 2 - Geometric figures №31)
void task_table2() {
    float x, y, r; // Координати точки та радіус круга
    cout << "***** Task 2: Table 2 - Geometric figures №31 *****" << endl;
    cout << "Radius r: ";
    cin >> r; // Введення радіуса

    // Перевірка коректності введення радіуса
    if (!cin || r <= 0) {
        cout << "Radius must be numeric and positive!" << endl;
        return; // Завершити функцію, якщо ввід некоректний
    }

    cout << "Point x, y: ";
    cin >> x >> y; // Введення координат точки
    // Перевірка коректності введення координат точки
    if (!cin) {
        cout << "Coordinates must be numeric!" << endl;
        return; // Завершити функцію, якщо ввід некоректний
    }

    // Логіка перевірки належності точки до коричневої області у 1-й чверті
    if (x >= 0 && y >= 0 && (x * x + y * y <= r * r) && (y <= x)) {
        cout << "In brown region!" << endl;
    }
    else {
        cout << "Out of brown region!" << endl;
    }
}

// Завдання 3: обчислення площі та периметру плоскої фігури
void task_geometry() {
    float a, b, c; // Сторони трикутника
    cout << "***** Task 3: Geometry - Area and Perimeter *****" << endl;
    cout << "Enter lengths of three sides of a triangle (a, b, c): ";
    cin >> a >> b >> c; // Введення довжин сторін

    // Перевірка коректності введення сторін
    if (!cin || a <= 0 || b <= 0 || c <= 0) {
        cout << "Sides must be numeric and positive!" << endl;
        return;
    }

    // Перевірка чи трикутник існує
    if (a + b <= c || a + c <= b || b + c <= a) {

```



```

    cout << "Triangle with such sides does not exist!" << endl;
    return;
}

// Обчислення периметра
float P = a + b + c;
cout << "Perimeter: " << P << endl;

// Обчислення площі за формулою Герона
float s = P / 2; // Напівпериметр
float area = sqrt(s * (s - a) * (s - b) * (s - c));
cout << "Area: " << area << endl;
}

```

ДОДАТОК Б

Скрін-шоти вікна виконання програми

На рисунку 1 , 2 зображена робота програми до завдання If 19

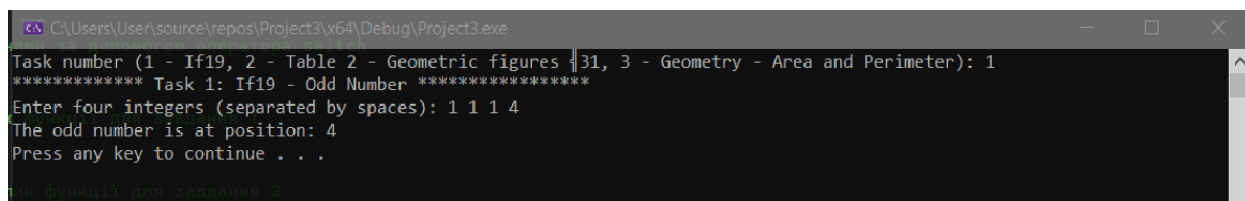

Рисунок 1 — Результат роботи програми

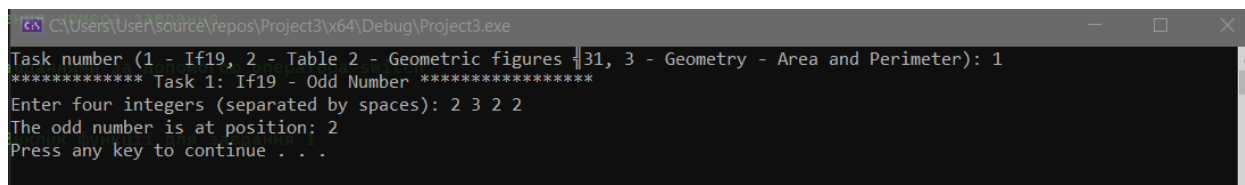

Рисунок 2 — Результат роботи програми

На рисунку 3 , 4 зображена робота програми до завдання Таблиця – Геометричні фігури варіант № 31

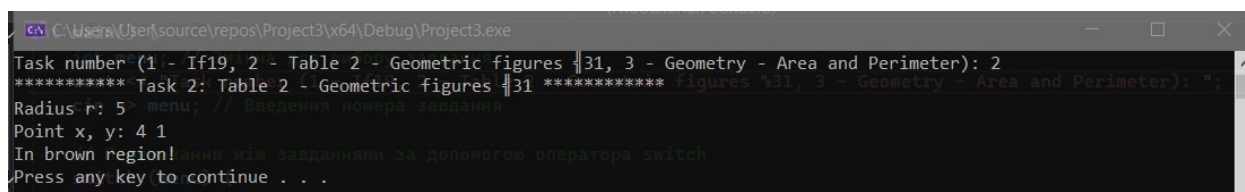

Рисунок 3 — Результат роботи програми

```

C:\Users\User\source\repos\Project3\64\Debug\Project3.exe
Task number (1 - If19, 2 - Table 2 - Geometric figures #31, 3 - Geometry - Area and Perimeter): 2
***** Task 2: Table 2 - Geometric figures #31 *****
Radius r: 5
Point x, y: 6 6
Out of brown region!
Press any key to continue . . .

```

Рисунок 4 — Результат роботи програми

На рисунку 5 , 6 зображена робота програми до завдання Таблиця – Геометричні фігури варіант № 31 обчислення площі і перимета плоскої фігури.

```

C:\Users\User\source\repos\Project3\64\Debug\Project3.exe
Task number (1 - If19, 2 - Table 2 - Geometric figures #31, 3 - Geometry - Area and Perimeter): 3
***** Task 3: Geometry - Area and Perimeter *****
Enter lengths of three sides of a triangle (a, b, c): 5 5 5
Perimeter: 15
Area: 10.8253
Press any key to continue . . .

```

Рисунок 5 - Результат роботи програми

```

C:\Users\User\source\repos\Project3\64\Debug\Project3.exe
Task number (1 - If19, 2 - Table 2 - Geometric figures #31, 3 - Geometry - Area and Perimeter): 3
***** Task 3: Geometry - Area and Perimeter *****
Enter lengths of three sides of a triangle (a, b, c): 3 3 3
Perimeter: 9
Area: 3.89711
Press any key to continue . . .

```

Рисунок 6 - Результат роботи програми

Додаток С

Діаграми активності програм

На рисунку 1 зображено діаграму активності всієї програми

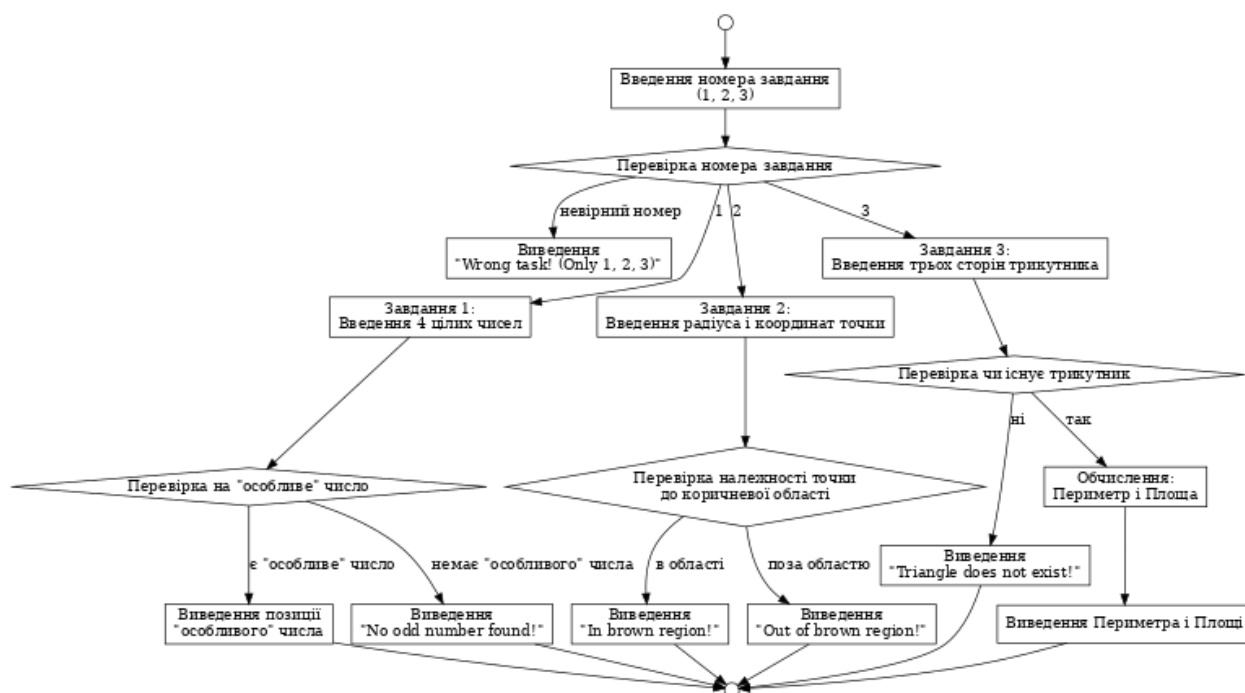

Рис.1 Діаграма активності програми

На рисунку 2 зображено діаграму активності програми до завдання If19

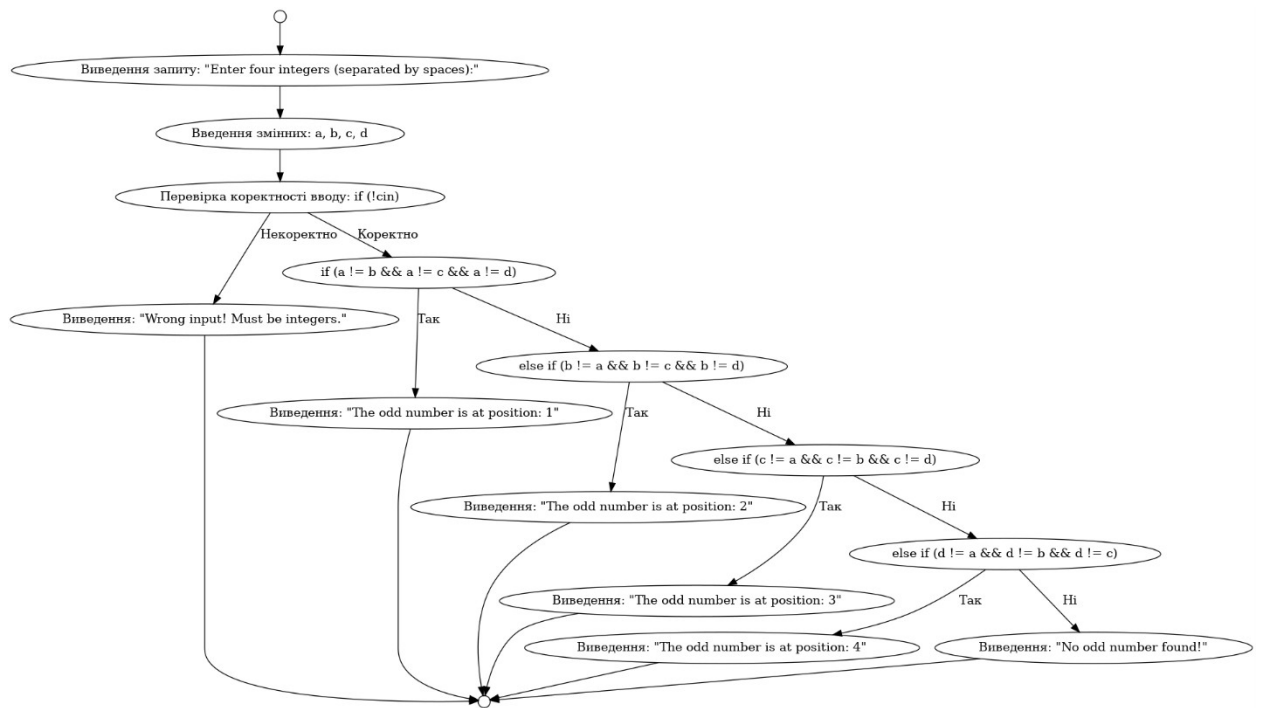

Рис.2 Діаграма активності програми

На рисунку 3 зображено діаграму активності програми до завдання If19

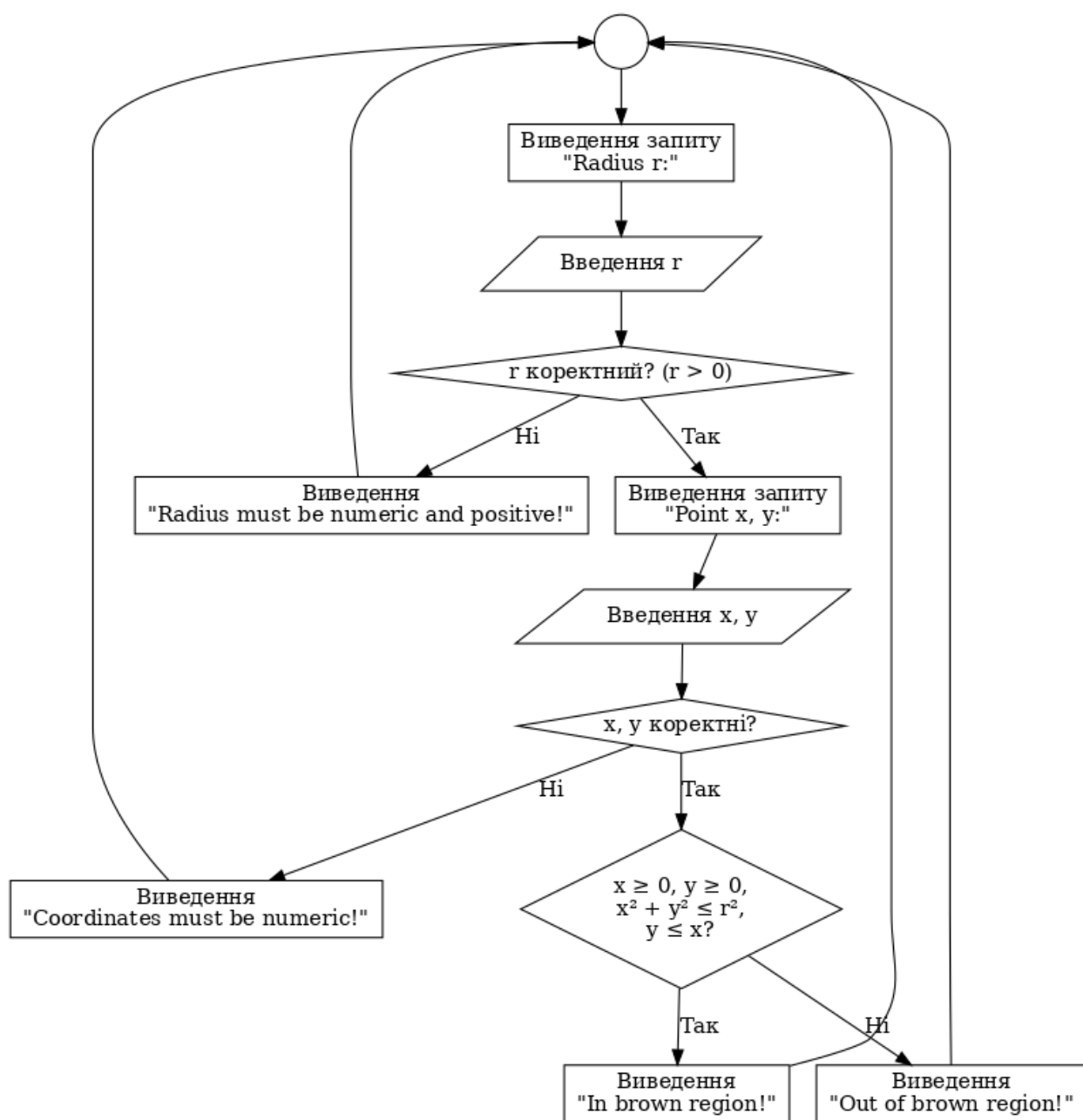

Рис.3 Діаграма активності програми